

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др.закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О УТВРЂИВАЊУ ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО ЖЕНА И ЖЕНА САМОХРАНИХ РОДИТЕЉА У 2024. ГОДИНИ

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години, који чини саставни део ове уредбе.

Члан 2.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број:
У Београду, 2024. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

с.р. Милош Вучевић

ПРОГРАМ

ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО ЖЕНА И ЖЕНА САМОХРАНИХ РОДИТЕЉА У 2024. ГОДИНИ

1. ПРЕДМЕТ

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), члан 8, у оквиру Раздела 21 - Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, функција 410 - Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 - Подршка развоју предузетништва, економска класификација 451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за спровођење пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведеног износа, 100.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години (у даљем тексту: Програм).

Средства за реализацију овог програма представљају de minimis помоћ.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства-субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ” бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 – др. закон).

Програмом се утврђују циљеви, корисници средстава, намена средстава, финансијски оквир, услови за доделу бесповратних средстава по Програму, начин спровођења и праћење спровођења Програма.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд).

Изрази којима се означавају лица у овом Програму односе се, подједнако, на лица мушког и женског пола, без обзира на то у којем су граматичком роду изражени.

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљ Програма је подстицање развоја предузетништва и одрживог економског развоја.

Специфични циљеви програма су:

- подршка предузетништву жена;
- повећање броја привредних субјеката;
- подстицање запошљавања.

3. КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за финансијску подршку новооснованим и постојећим предузетницама, као и микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, а чији је оснивач, законски заступник, остали заступник и пословођа жена. У привредном друштву које има више оснивача, минимални удео, који мора бити у власништву једне или више жена, је 50%. У привредном друштву које има више законских заступника и пословођа, сви они морају бити жене.

Оснивач привредног субјекта може бити искључиво физичко лице. Право да се пријаве на јавни позив имају и привредни субјекти чији оснивачи су физичка лица која су страни држављани са пребивалиштем у Републици Србији, уз испуњење свих осталих услова Програма.

За средства по Програму могу да конкуришу и подносиоци захтева који су регистровани у АПР-у од 01.01.2022. године па надаље, а чији су оснивачи, претходно, били оснивачи највише једног привредног субјекта, који је, пре објављивања јавног позива, брисан из регистра или је још увек активан, али је оснивач корисника пренео своја оснивачка права на неко друго лице, које није повезано лице са њим, пре оглашавања јавног позива. Уколико има више оснивача привредног субјекта који конкурише, претходно наведена одредба се односи на све те осниваче.

Жена самохрани родитељ у смислу овог Програма, је мајка која самостално врши родитељско право, под условом:

- 1) да је отац непознат;
- 2) да је отац преминуо, а није остварено право на породичну пензију;
- 3) да је отац постао потпуно и трајно неспособан за рад, а није стекао право на пензију;
- 4) да отац није обавезан да доприноси издржавању детета;
- 5) да је отац лишен родитељског права, а није обавезан да доприноси издржавању детета;
- 6) да је отац преминуо, а остварено је право на породичну пензију;
- 7) да је отац обавезан да доприноси издржавању детета;
- 8) да је отац лишен родитељског права, а обавезан је да доприноси издржавању детета;
- 9) да је отац на издржавању казне затвора дуже од шест месеци;
- 10) да отац не доприноси издржавању детета, а извршење обавезе издржавања није било могуће обезбедити постојећим и доступним правним средствима и поступцима.

Не сматра се женом самохраним родитељем, у смислу овог Програма, мајка која је самостално вршила родитељско право, по престанку раније брачне, односно ванбрачне заједнице, а засновала је нову брачну, односно ванбрачну заједницу.

4. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена Програмом намењена су за:

- куповину машина/опреме/алата, нове рачунарске опреме, софтверске лиценце, возила (укључујући и мопеде на електрични погон) која су у функцији обављања делатности и служе за превоз опреме за рад, сопствених производа, репроматеријала и сировина и других транспортних средстава укључених у процес производње и пружање услуга (нових или половних, не старијих од пет година). Уколико је машина/опрема/алат/возило половно, неопходно је доставити доказе о власништву односно начину стицања својине, доказе да је машина/опрема/алат/возило плаћена у целости, картицу основних средстава власника машине/опреме/алата/возила, процену вредности судског вештака (са листе судских вештака Фонда) и изјаву власника да је спреман да је отуђи. Уколико је продавац половне машине/опреме/алата/возила, која је предмет куповине и финансирања по овом програму, привредни субјекат овлашћен за промет/трговину половних и ремонтваних машина/опреме/алата/возила, може се прихватити понуда без процене вредности овлашћеног судског вештака. Машина/опрема/алат/возило, које је предмет финансирања, у складу са овим програмом, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљено од физичког лица, осим ако је предузетник;

- текуће одржавање и адаптацију пословног и/или производног простора до износа од 1.000.000,00 динара од укупних средстава за инвестирање, без обзира да ли је објект у коме се спроводе активности текућег одржавања и адаптације у закупу или у власништву подносиоца захтева;

- оперативне трошкове, који могу да учествују највише до 25% у структури укупног улагања за која се потражују средства Програма. Структура оперативних трошкова дефинисана је у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом.

Средства Програма не могу се користити за набавку опреме у сврху шпекулативних радњи.

Средства Програма се могу одобрити и уплатити подносиоцу захтева искључиво уколико се, на основу расположивих информација, може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију.

Извођач радова и добављач опреме не може бити повезано лице са корисником средстава по Програму у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15). Извођач радова и добављач опреме мора бити предузетник или привредно друштво.

Средства по овом програму не могу се користити у сврху обављања следећих делатности разврстаних према Уредби о класификацији делатности („Службени гласник РС”, број 54/10):

1. Сектор А Пољопривреда, шумарство и рибарство;
2. Сектор Б Рударство;
3. У оквиру сектора Ц Прерађивачка индустрија, грана 12.0 производња дуванских производа, област 19 Производња кокса и деривата нафте, Група 20.51 Производња експлозива, грана 20.60 Производња вештачких влакана, група 24.10. Производња сировог гвожђа, челика и феролегура, група 24.46 Производња нуклеарног горива,

- група 25.40 Производња оружја и муниције, група 30.40. Производња борбених војних возила;
4. Сектор Д Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација;
 5. Сектор Е Снабдевање водом; Управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности;
 6. Сектор Ф Грађевинарство;
 7. Сектор Г Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, осим гране 45.2 Одржавање и поправка моторних возила;
 8. У оквиру сектора Х Саобраћај и складиштење, група 52.10 Складиштење;
 9. У оквиру Сектора Ј Информисање и комуникације, група 62.02 Консултантске делатности у области информационе технологије;
 10. Сектор К Финансијске делатности и делатност осигурања;
 11. Сектор Л Пословање некретнинама;
 12. У оквиру Сектора М Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, грана 69.1 правни послови, област 70 Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем, област 73 Рекламирање и истраживање тржишта, група 74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности;
 13. Сектор Н Административне и помоћне услужне делатности, осим гране 77.21 Изнајмљивање и лизинг опреме за рекреацију и спорт, области 79 Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности, области 81 Услуге одржавања објеката и околине и области 82 Канцеларијско-административне и друге помоћне пословне делатности;
 14. У оквиру Сектора Р Уметност; Забава и рекреација, област 92 Коцкање и клађење;
 15. Сектор С Остале услужне делатности, осим области 95 Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству и области 96 Остале личне услужне делатности;
 16. Сектор Т Делатност домаћинства као послодавца; Делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе;
 17. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
 18. производња и промет било ког производа или активности, које се, према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним;

Изузетно, средствима Програма се може финансирати трговинска делатност, која у себи има одређени степен обраде. (више детаља у вези са делатностима које имају у себи одређени степен обраде дата су у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом);

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте привредних субјеката из осталих сектора, ако не доприносе остваривању циљева програма.

Средства по овом програму не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре подношења захтева.

5. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Укупно расположива бесповратна средства за реализацију овог програма су 100.000.000,00 динара. Опредељена средства Фонда за кредитирање привредних субјеката по овом програму су 100.000.000,00 динара.

Привредни субјекти који задовоље услове Програма могу остварити право на финансијску подршку у виду бесповратних средстава у износу до 50% вредности улагања, односно до 55% вредности улагања за привредне субјекте чији оснивачи су жене самохране родитељи.

Преостали износ инвестиционог улагања привредних друштава и предузетника финансираће се из сопствених средстава или из кредита Фонда под следећим условима:

Однос 50%-50%

Износ за правна лица и предузетнике	Бесповратна средства	Кредит	Укупно
Минимални	200.000,00 РСД	200.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.000.000,00 РСД	3.000.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Однос 55%-45% -групација: самохране мајке

Износ за правна лица и предузетнике	Бесповратна средства	Кредит	Укупно
Минимални	220.000,00 РСД	180.000,00 РСД	400.000,00 РСД
Максимални	3.300.000,00 РСД	2.700.000,00 РСД	6.000.000,00 РСД

Изузетно, привредним субјектима који обављају услужне делатности у оквиру којих пословање не захтева већи износ средстава, могу се одобрити бесповратна средства у износу до 1.500.000,00 динара, односно до 1.650.000,00 динара за жене самохране родитеље (више детаља у вези са услужним делатностима за које ће се ограничавати износи, дата су у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs са Програмом и осталом конкурсном документацијом).

Подносиоци захтева имају могућност да део вредности пројекта финансирају сопственим средствима. Такође, уколико је вредност одобрених средстава мања од вредности тражених средстава, подносилац захтева мора, уколико прихвати решење о додели бесповратних средстава и одлуку о додели кредитних средстава, износ до пуне вредности инвестиционог улагања финансирати из сопствених средстава.

Услови доделе кредита Фонда:

1. Кредити Фонда по овом програму одобраваће се у складу са Програмом Фонда и овим програмом;

2. Рок отплате до пет година, у оквиру кога је грејс период до једне године. Рок отплате кредита не може бити краћи од три године од дана закључења уговора укључујући и грејс период. У случају отплате кредита у року који је краћи од три године привредни субјект је дужан да врати и бесповратна средства;

3. Каматна стопа је у складу са каматном стопом из Програма Фонда важећим на дан расписивања јавног позива;

4. Обезбеђење кредита:

- гаранција пословне банке и/или
- хипотека првог реда на непокретностима, која се у случају износа кредита до 1.000.000,00 динара може узети само на предлог клијента уместо другог средства обезбеђења и/или

- хипотека на пољопривредном, шумском земљишту или грађевинском земљишту (укључујући и градско грађевинско земљиште) за износ кредита до 500.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или

- уговорно јемство правних лица и предузетника и/или
- залога на постојећој / будућој опреми за износ кредита до 1.000.000,00 динара, с тим да појединачна вредност опреме која се залаже не буде мања од 100.000,00 динара, а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и/или

- уговорно јемство физичког лица за износ кредита до 2.000.000,00 динара а део кредита изнад овог износа мора се обезбедити другим инструментима обезбеђења и

- меница и менично овлашћење дужника.

Јемство повезаног правног лица или предузетника са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

У случају где има више оснивача, сви оснивачи морају да дају личне менице, осим оних који имају испод 5% учешћа у власништву или су страни држављани.

Тржишна вредност наведених инструмената обезбеђења у односу на износ кредита мора да буде 1,2:1.

Фонд ће за све кредите наплаћивати провизију за обраду захтева, у висини од 0,3% од износа одобреног кредита, једнократно.

6. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПО ПРОГРАМУ

Услови које морају да испуне подносиоци захтева :

1. да су поднели попуњен захтев за кредит и захтев за доделу бесповратних средстава са потребном документацијом Фонду;

2. да је захтев за кредитна средства претходно предложен за одобрење од стране Фонда;

3. да су поднели оригинал профактуре/предмера/предуговора/уговора/понуде по којој се извршава инвестиционо улагање, издате након расписивања јавног позива, и не старији од 30 дана од дана подношења захтева;

4. да су уписани у регистар Агенције за привредне регистре;

5. да је оснивач привредног субјекта истовремено и запослен на неодређено време у том привредном субјекту, а уколико постоји више оснивача, потребно је да су сви физичка лица и да бар један од оснивача испуњава овај услов;

6. да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;

7. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
8. да подносилац захтева и повезана лица немају доспелих а неизмирених обавеза према Фонду и другим државним повериоцима;
9. да су у већинском приватном власништву и да нису у групи повезаних лица у смислу Закона о привредним друштвима и Закона о банкама, у којој су неки од чланова велика правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21- други закон), према финансијским извештајима за 2022. годину, односно за 2023. годину након објављивања финансијских извештаја за 2023. годину;
10. да код подносиоца захтева који је регистрован у АПР-у од 01.01. 2022. године па надаље оснивач/оснивачи и /или одговорно лице није директор/заступник, члан, оснивач или члан органа управљања другог привредног субјекта или заступник огранка другог привредног субјекта нити је у руководству удружења које има исту или сличну делатност као и подносилац захтева, које се налази се на истој адреси као подносилац захтева и које остварује приход од продаје роба и услуга на тржишту;
11. Уколико оснивач подносиоца захтева који је регистрован у АПР-у до 31.12. 2021. године има у власништву више привредних субјекта, средства по овом програму може да добије само по основу једног привредног субјекта;
12. да је оснивач, који има 60 и више година старости, приложио, поред средстава обезбеђења у складу са овим програмом, полису животног осигурања или обезбедио јемство физичког лица;
13. да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2024, 2023. и 2022. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима и делом државне помоћи садржане у кредиту Фонда, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
14. да нису користили средства по програмима финансијске подршке, и то: Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању у 2022. („Службени гласник РС“, број 4/22), Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. години („Службени гласник РС“, број 43/23) и Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за женско предузетништво у 2023. години („Службени гласник РС“, бр. 65/23 и 70/23-исправка)
15. да нису у тешкоћама. Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом или средњем привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;
16. да код подносиоца захтева који је регистрован у АПР-у од 01.01.2022. године па надаље претежна делатност привредног субјекта или шифра огранка уписана у Агенцији за привредне регистре одговара делатности која се финансира из овог програма;
17. да су статусне промене, промене оснивача и промене заступника привредног субјекта који конкурише, као и привредног субјекта у коме је оснивач подносиоца захтева раније имао власништво, био заступник или члан органа управљања, извршене пре оглашавања Јавног позива;
18. да је код подносиоца захтева који је регистрован у АПР-у од 01.01.2022. године оснивач привредног субјекта уједно и његов законски заступник, а уколико има више оснивача привредног субјекта, један од оснивача мора да буде законски заступник тог привредног субјекта.

Оснивачи привредних субјеката, који конкуришу за средства по Програму, могу да се обрате акредитованим регионалним развојним агенцијама како би прошли бесплатну обуку

за започињање пословања и како би им се пружила саветодавна и техничка помоћ у вези са конкурисањем по Програму, коју пружају наведене агенције по Програму подршке регионалном развоју и развоју предузетништва који се реализује кроз стандардизовани сет услуга који спроводе акредитоване регионалне развојне агенције у 2024. години.

У току поступка одлучивања о додели бесповратних средстава користиће се подаци из регистара и евиденција надлежних органа: Агенције за привредне регистре, Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Пореске управе.

7. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Министарство расписује јавни позив за подношење захтева за доделу бесповратних средстава, који се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије.

Јавни позив, упутство о начину спровођења Програма, којим су детаљније разрађени услови Програма, конкурсна документација као и информација о условима кредита код Фонда, биће објављени на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва: www.preduzetnistvo.gov.rs.

Јавни позив је отворен док износ тражених бесповратних средстава не премаши износ расположивих средстава за спровођење Програма за 35%, колики је просечан проценат одбијених као и одусталих захтева пре решавања у претходним годинама, а најкасније до 31.12.2024. године. Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси, истовремено, са захтевом за кредит Фонду и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из овог програма.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта. Рок за обраду кредитног захтева привредног субјекта код Фонда је највише 20 дана, након чега привредни субјект треба да буде обавештен уколико је потребно допунити документацију у одређеном року.

Након пријема и обраде захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит, акредитоване регионалне развојне агенције (у даљем тексту: АРРА) обављају теренску контролу, како би констатовали да ли стање на терену код подносиоца захтева одговара наводима у поднетој конкурсној документацији.

Информације о свим примљеним захтевима за доделу средстава, са предлогом за одобрење или одбијање кредитног захтева уз образложење разлога одобрења или одбијања и уз сву потребну документацију, Фонд доставља Комисији за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем, образује министар привреде.

Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама, услед наступања непланираних околности. Уколико се

изменама услед наступања непланираних околности не утиче на промену намене средстава или повећања износа одобрених бесповратних средстава, о истим у року од три године може одлучивати Фонд, али ће Фонд редовно извештавати Министарство о насталим изменама. Замена добављача је могућа само услед више силе (клијент мора да достави писмено обавештење од добављача да није у могућности да испоручи машину/опрему/алат/возило) и само за машину/опрему/алат/возило која има исту намену као и за ону за коју су средства одобрена. Изузетно клијент може поднети захтев за промену намене машине/опреме/алата/возила која је у функцији обављања делатности, уз адекватно образложење о коме одлучује Комисија. Уколико клијент изврши измену без претходне сагласности Комисије или Фонда, сматраће се да је ненаменски употребио додељена средства и уговор ће бити раскинут.

Уколико подносилац захтева изврши замену пословног простора, након подношења документације, о којој Фонд није претходно обавештен и није достављен нов уговор о закупу, или ту замену изврши након теренске контроле, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен.

Комисија за доделу бесповратних средстава по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години одлучује како о захтевима поднетим по овом програму, тако и о свим евентуалним захтевима за изменама услед наступања накнадних непланираних околности (укључујући и околности настале услед промена одредаба закона, подзаконских аката и одлука државних органа и институција), по Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за жене предузетнице и младе у 2021. и 2022. години и Програму подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за женско предузетништво у 2023. години.

Ради потпунијег сагледавања квалитета предложене активности и веродостојности података, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Уколико се, на заказаној претходној теренској контроли, не појави оснивач привредног субјекта, који је поднео захтев, захтев неће моћи да се позитивно реши. Уколико се претходном теренском контролом утврди да се на терену већ налази машина/опрема/алат/возило која је предмет финансирања по овом програму, без обзира да ли је иста плаћена или не добављачу, захтев за доделу бесповратних средстава ће бити одбијен.

Код подносиоца захтева који је регистрован у АПР-у од 01.01.2022. године па надаље уколико се утврди да је захтев за доделу бесповратних средстава поднео привредни субјекат чији оснивач је лице које је у сродству (супруг, супруга, деца, рођени сестра и брат, родитељи) са лицем које се већ бави истом или сродном делатношћу којом се бави и оснивач подносиоца захтева, сматраће се да је то наставак спровођења постојеће породичне делатности и захтев за доделу бесповратних средстава неће бити одобрен. У ситуацији ако је жени преминуо супруг, рођени брат или сестра, дете или родитељ она може наследити њихов привредни субјекат и конкурисати за средства по овом програму. Комисија задржава право да не додели бесповратна средства односно донесе решење о одбијању захтева у случају сумње да корисник не набавља средства у своје име и за свој рачун, у случају сумње у веродостојност документације, у случају сумње у репутациони ризик привредног субјекта и повезаних лица, као и у случају сумње да се средства набављају у циљу шпекулативних радњи, а не остваривања специфичних циљева Програма.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности и оцењивање захтева дефинисани су у одељцима 3, 4. и 5. овог програма.

Административно-техничку подршку раду Комисије пружа Фонд.

Решење о прихватању или одбијању захтева за доделу бесповратних средства Комисија доставља Фонду. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава мора да садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

У року од осам дана од дана доношења Одлуке Управног одбора Фонда о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјекат, а у року до 60 дана од дана достављања одлуке и решење, закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

У случају да привредни субјекат користи сопствена средства уместо кредитних, Фонд о решењу о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјекат у року од 15 дана од дана доношења решења на Комисији, а у року од 15 дана од дана достављања решења, закључује уговор о додели бесповратних средстава са привредним субјектом.

Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране овлашћеног лица Фонда. Привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава, у предвиђеном року, сматраће се да су одустали од додељених бесповратних средстава као и од кредита код Фонда, уколико су конкурисали за кредит. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто, изузев у случају да корисник користи сопствена средства уместо кредитних средстава.

Уговор о додели бесповратних средстава мора да садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намене за које се средства додељују, обавезу Фонда да пренесе одобрена бесповратна средства на наменски рачун корисника, обавезу корисника да инвестиционо улагање заврши најкасније у року од 12 месеци од закључења Уговора о додели бесповратних средстава, обавезу корисника да предмете инвестиције видљиво означи налепницом коју преузима од Министарства, обавезу корисника да, уколико средства буџета не искористи наменски или прекрши услове Програма, мора да иста врати у складу са Уговором, као и временски оквир у ком привредни субјекат не сме да се избрише из Агенције за привредне регистре, не сме да се отуђи или изда у закуп предмет инвестиционог улагања, не сме да се раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту, не сме да се промени оснивач и законски заступник (осим у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и другим изузетним ванредним околностима) и у ком привредни субјекат мора да буде активан и да уредно подноси финансијске извештаје.

Уз уговор о додели бесповратних средстава, прилаже се и бланко меница корисника и бланко менице оснивача (изузев уколико је оснивач страно физичко лице) која служи као средство обезбеђења за додељена бесповратна средства у случају да се утврди ненаменско трошење средстава, кршење услова Програма или евентуалне злоупотребе. Након истека рока од три године од закључивања уговора о додели бесповратних средстава, уколико је клијент испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства

У случају раскида уговора, услед ненаменског трошења средстава, кршења услова Програма или злоупотреба, корисник је у обавези да врати како кредитна тако и бесповратна средства у остављеном року. Уколико то не учини, на основу проглашења обавеза доспелим, покреће се поступак принудне наплате при чему затезна камата почиње да се обрачунава од датума проглашења доспелим обавеза по исплаћеним средствима.

Корисник средстава је у обавези да, поред кредита Фонду, врати и одобрена бесповратна средства, у случају да, у року до три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом:

1. обрише из регистра предузетничку радњу, односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва,
2. отуђи предмет инвестиционог улагања или исти да у закуп,
3. раскине радни однос оснивача привредног субјекта на неодређено време у том привредном субјекту,
4. изврши промену оснивача и заступника, осим у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и другим изузетним ванредним околностима (услови под којима је ово ближе уређено дати су у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом),

5. није привредно активан и не доставља уредно финансијске извештаје.

Уколико корисник наведене радње изврши после наведеног рока од три године, а за време трајања кредита, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства.

Уколико се на заказаној теренској контроли за утврђивање наменског коришћења одобрених и додељених средстава не појави оснивач, уговор ће бити раскинут.

Корисник може да изврши промену у оснивачкој структури у периоду до три године од дана закључивања уговора такву да првобитан оснивач остаје, али се додаје и други оснивач, уколико тај други оснивач испуњава све услове из Уредбе као и први оснивач.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и након успостављања свих инструмента обезбеђења по уговору о кредиту, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмента обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства директно на наменски рачун корисника, а на основу захтева корисника и валидне документације за пуштање средстава. У случају да привредни субјекат користи сопствена средства уместо кредитних, Фонд ће, у року од 15 дана од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, уплатити одобрена бесповратна средства директно на наменски рачун корисника, а на основу захтева корисника и валидне документације за пуштање средстава.

Фонд на својој интернет страници објављује листу свих поднетих захтева као и листу свих кандидата којима су одобрена бесповратна средства.

7.1. Поступак по жалби и захтеву за поступање у посебним околностима

Кандидати чије је захтеве за бесповратна средства Комисија одбила имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О жалби одлучује министар привреде у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Привредни субјекат може поднети захтеве за промену оснивача у периоду крајем од три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, у смртним случајевима, случајевима спречености за рад услед теже болести и другим изузетним ванредним околностима, о чему одлучује министар привреде. У случају одобрене промене оснивача привредни субјекат нема обавезу да врати бесповратна средства. Министар привреде одлучује и о захтевима за замену оснивача по програмима из претходних година, а за које није покренут поступак принудне наплате.

Изузетно, уколико дође до наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), у периоду до три године, од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава, где је дошло до уништења предмета финансирања, клијент може поднети захтев за отпис бесповратних средстава, уколико није у могућности да наплати средства преко осигурања, о коме одлучује министар привреде (услови под којима је ово уређено ближе је дато у Упутству о спровођењу Програма, које ће бити објављено на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs и Порталу предузетништва www.preduzetnistvo.gov.rs, са Програмом и осталом конкурсном документацијом).

7.2. Уговор о реализацији програма

По усвајању Програма, Министарство ће са Фондом потписати уговор о комисиону који се односи на реализацију Програма, којим ће на Фонд бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, обавеза закључивања уговора о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, претходне теренске контроле, контроле наменског коришћења бесповратних средстава и поштовања услова Програма у периоду до три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом и редовног извештавања Министарства као и извештавања о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

Министарство ће, по закључењу уговора са Фондом, пренети целокупна средства за реализацију овог програма Фонду на подрачун за посебне намене, група подрачуна 724-Рачуни за посебне намене фондова Републике Србије код Управе за трезор, у складу са уговором о реализацији Програма.

8. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Фонд. У реализацији контроле наменског коришћења средстава техничку помоћ Фонду пружају АРРА.

Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду, АРРА и Комисији за контролу државне помоћи у сваком тренутку, од подношења захтева до истека три године од закључења уговора, омогући теренску контролу и увид у документацију потребне ради потпунијег сагледавања захтева и контроле реализације инвестиционог пројекта.

Фонд ће квартално достављати извештаје о реализацији и контроли спровођења Програма Министарству у наредне четири године од датума потписивања последњег уговора са привредним субјектом, а Министарство ће, након истека четири године од датума потписивања последњег уговора, доставити финални извештај о реализацији Програма ради информисања Влади.

Фонд ће у периоду до месец дана од дана потписивања последњег уговора са корисником средстава по Програму доставити извештај о реализацији Програма Министарству. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће сва неутрошена средства у року од 10 дана од подношења Извештаја о реализацији програма пренети у буџет Републике Србије, сем уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију програма за исте намене.

О б р а з л о ж е њ е

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/2023) где су, у оквиру раздела 21 - Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, функција 410 - Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 - Подршка развоја предузетништва, економска класификација 451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва, као и у одредби члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени РС”, бр.55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и и 30/18-др. закон), којом је прописано да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Разлози за доношење ове уредбе и програма садржани су у чињеници да је један од основних циљева Владе Републике Србије системска подршка сектору малих и средњих предузећа и предузетника, као и повећање броја запослених. Овај Програм предвиђен је и као активност у Стратегији за развој малих и средњих предузећа за период од 2023. до 2027. године, са акционим планом за период 2023-2024. године.

У табели која следи дат је раст броја ММПП у периоду 2020-2022. година, са пројекцијом за 2024. годину.

Година	2020	2021	2022	2024
Број ММПП	400.572	403.198	421.927	470.000
Раст броја ММПП %	2,97%	0,66%	4,64%	11%

Извор: Извештај о МСПП

*Раст броја ММПП за 2024. годину дата је у односу на 2022. годину

Како би се подстакло започињање самосталног пословања и оснивање нових привредних субјеката код жена, као и дала подршка женама за наставак спровођења свог пословања, а тиме подстакла развој сектора малих и средњих предузећа и предузетништва, Влада доноси Уредбу о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години. Разлог доношења наведене уредбе садржан је и у намери да се побољша положај жена на тржишту рада и у сфери предузетништва у смислу повећања њихове запошљивости, зараде, њиховог положаја у привредном субјекту и друштву. Жене се посматрају као економски потенцијали којима се може обезбедити додатна запосленост у земљи. Овај програм за развој женског предузетништва се спроводи већ пар година, врло је популаран, пропраћен и подржан од стране УН-а и светских организација за права жена.

Програм има за циљ и да оснажи и помогне одређене социјалне категорије, као што су жене предузетнице-самохрани родитељи, којима се кроз овај програм нуди чак 55% бесповратних средстава, за започињање и даљи развој свог пословања, а што је новина у односу на Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за

женско предузетништво у 2023. години. Новина је и то да одређене делатности, које су биле подржане кроз прошлогодишњи програм, ове године нису подржане, и то: пољопривредна производња, рекламирање и истраживање тржишта, завршни-занатски радови у грађевинарству, консултанси, агенције за некретнине, мењачнице, а разлог је што постоји мали број жена које ће обављати такву делатност као и то што се одређене делатности свode на трговину односно немају конкретан производ или услугу коју пружају (мењачнице, агенција за некретнине, консултанси)

Средства опредељена Програмом намењена су за финансијску подршку предузетницама, микро и малим привредним друштвима, који су регистровани у Агенцији за привредне регистре, а чији је оснивач, законски заступник, остали заступник и пословођа жена. У привредном друштву које има више оснивача, минимални удео, који мора бити у власништву једне или више жена, је 50%. У привредном друштву које има више законских заступника и пословођа, сви они морају бити жене.

Опредељена бесповратна средства буџетом за 2024. годину по овом програму износе 100.000.000,00 динара.

Министарство ће, годишњим извештајем, информисати Владу о реализацији програма усвојеног овом уредбом.

Министарство привреде ће припремити Упутство за кориснике о спровођењу Програма, које ће бити јавно доступно, где ће бити ближе дефинисани критеријуми и услови Програма, као и начин на који се исти доказују.

Програмом се утврђују: циљеви, корисници, намена средстава, финансијски оквир, услови за доделу бесповратних средстава по Програму, начин реализације и праћење реализације Програма.

Општи циљ Програма је подстицање развоја предузетништва и одрживог економског развоја.

Специфични циљеви програма су :

- подршка предузетништву жена;
- повећање броја привредних субјеката;
- подстицање запошљавања;

За постављени циљ "подршка предузетништву жена ", показатељ учинка, на основу којег би могао да се оцени степен остваривања наведеног циља, гласио би "број жена предузетница којима су одобрена подстицајна средства". Кроз своју евиденцију Министарство привреде ће пратити број жена предузетница којима ће се одобравати подстицајна средства.

У табели која следи дат је приказ показатеља за 2021 и 2022. годину, као и пројекција за 2024. годину,

Година	2021	2022	2024
--------	------	------	------

Број одобрених захтева за жене предузетнице	74	64	100
---	----	----	-----

За постављени циљ "повећање броја привредних субјеката", показатељ учинка, на основу којег би могао да се оцени степен остваривања наведеног циља, гласио би "раст броја ММПП".

У табели која следи дат је приказ показатеља за период 2020-2022 година и пројекција за 2024. годину.

Година	2020	2021	2022	2024
Број ММПП	400.572	403.198	421.927	470.000
Раст броја ММПП %	2,97%	066%	4,64%	11%

Извор: Извештај о МСПП

*Раст броја ММПП за 2024. годину дата је у односу на 2022. годину

За постављени циљ " подстицање запошљавања", показатељ учинка, на основу којег би могао да се оцени степен остваривања наведеног циља, гласио би "раст запослених у привредним субјектима који су добили средства", с тим да би наведени показатељ учинка могао да се прати кроз евалуацију, тек након протекла 2 године од доделе бесповратних средстава. Очекиван раст запослених, код привредних субјеката којима буду одобрена средства по Програму за 2024. годину, након протекла две године, износи 100.

III ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА У УРЕДБИ

Према члану 1. Предлога уредбе утврђује се Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години, који је саставни део ове уредбе.

Према члану 2. Предлога уредбе ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/2023), члан 8, у оквиру раздела 21 - Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, функција 410 - Општи, економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 - Подршка развоју предузетништва, економска класификација 451 - Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за спровођење пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведеног износа, 100.000.000,00 динара, намењено је за спровођење Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години.

Средства за реализацију овог програма представљају de minimis помоћ.

Додатна средства за подршку привредним субјектима по овом програму обезбеђена су из кредитних средстава Фонда за развој Републике Србије у висини од 100.000.000,00 динара.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ХИТНО УСВАЈАЊЕ УРЕДБЕ

Како би се средства опредељена овим програмом ставила, у што краћем року, на располагање корисницима средстава, а имајући у виду потражњу привредника за оваквим подстицајима, неопходно је да Влада, на првој наредној седници, донесе ову уредбу.

VI РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА УРЕДБА СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ступање Уредбе на снагу наредног дана од дана објављивања неопходно је због велике заинтересованости ММПП за овај програм.